

CERT NIC.LV un IT drošības likums

Baiba Kaškina
CERT NIC.LV

CERT **NIC**.LV

Saturs

- Par CERT NIC.LV
- Par IT drošības likumu

Par mani

- Latvijas Universitātes Matemātikas un informātikas institūts
 - Akadēmisko datortīklu laboratorija SigmaNet
 - CERT NIC.LV komanda

Termini

CERT –

Computer Emergency Response Team

CSIRT -

Computer Security Incident Response Team

Par ko CSIRTi uztraucas?

- Uzbrukumi infrastruktūrai
- DoS, DDoS
- Botneti
- Phishing
- Pharming
- Autortiesību pārkāpumi
- Sociālā inženierija
- Urķēšanās – hacking
- Nokalušīšanās – sniffing
- Mēstules – SPAM
- Trojāni, vīrusi, tārpi
- Uzlauzti (kompromitēti) datori, konti
- ...

Par CERT NIC.LV

- LU MII Tīkla risinājumu daļas sastāvā
- Dibināts 2006.gadā ar nosaukumu LATNET CERT
- Trusted Introducer akreditācija – 2008
- FIRST akreditācija – 2009
- Sadabība – TF-CSIRT, ENISA, citu valstu CSIRT komandas

CERT NIC.LV Klientūra

- Akadēmiskais tīkls
 - GÉANT pieslēgums 2,5 Gb/s
- DNS drošības jautājumi
- Organizācijas, ar kurām noslēgts sadarbības līgums
- Incidentu koordinēšana starp dažādām institūcijām valstī
- Nākotnē – visas LV institūcijas

CERT NIC.LV pakalpojumi

- Drošības incidentu risināšana
- Incidentu ziņojumu pieņemšana par visu .LV un analizēšana
 - Ziņojuma analīze
 - Līdzīgo ziņojumu apvienošana
 - Incidenta klasificēšana un svarīguma noteikšana
 - Atbildīgo personu informēšana un palīdzība (“ko darīt”)

CERT NIC.LV pakalpojumi

- Klientūras pārstāvēšana ārpus Latvijas
- Tehniskā ekspertīze, konsultācijas
- Incidentu statistikas
- Palīdzība jaunu CSIRT komandu veidošanā

IT drošības likums

IT drošības likums

- Pieņemts 2010.gada 28.oktobrī
- Stājas spēkā 2011.gada 1.februārī
- Drošības incidentu novēršanas institūcijas uzdevumi un tiesības tiek deleģēti LU MII

Valsts un pašvaldību institūcijās

- IT drošības pārvaldību nodrošina vadītājs
- Jānosaka atbildīgā persona
- Ir IT drošības noteikumi
 - Minimālās prasības

Atbildīgā persona

- Jāorganizē IT drošības pārvaldība
- Reizi gadā:
 - Jāveic IT drošības pārbaude
 - Jāapmeklē apmācības
 - Jāinstruē darbinieki
- Nav prasību par izglītību, sertifikāciju

CERT NIC.LV – palīgs & draugs

- Palīdzība incidentu gadījumos
- Apmācības semināri novadu centros
- Paraugi IT drošības noteikumiem

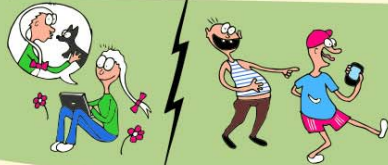
Izglītošanas plāni

- Pieaugušo izglītošanas portāls esidross.lv
- Plakāti
- Apmācību semināri
 - Minimālā aizsardzība
 - Kā pamanīt incidentu
- Virtuālā ambulance

Vai esi Interneta profiņš?

Apdomā pirms publisko attēlus internetā!

Padomā, vai šie attēli neaizskar un nekaitā Tev, Taviem draugiem, klasesbiedriem, vecākiem vai jebkuram citam cilvēkam, kas attēlots fotogrāfijā. Pēc tam, kad attēls ir „ielikts” internetā, to vairs nevar iznīcināt vai padarīt par nebijušo.

Lieto drošas paroles!

Katram portālam izmanto savādāku paroli. Veido to pietiekami sarežģītu, lai to nevarētu uzminēt pat tie cilvēki, kas Tevi labi pazīst!

Neatklāj datus par sevi nepazīstamiem cilvēkiem!

Nebūt ne visi, ko Tu satieci virtuālajā vidē, ir tie, par ko uzdozas. Bieži vien ļaundarī slēpj savu patieso seju, lai vieglāk piekļūtu Tev, Taviem radiem un draugiem. Jo vairāk Tu par sevi atklāsi, jo vieglāk viņi varēs nodarīt Tev pāri reālajā dzīvē. Neatklāj, kā Tevi sauc, kur Tu dzīvo, kas ir Tavi vecāki vai kādas mantas Tev ir mājās.

Nesarunā tikšanās ar tīklā satiktajiem paziņām!

Atceries, ka tīklā satiktie cilvēki ne vienmēr ir tie, par ko izliekas! Sargā sevi, lai neviens nevar nodarīt Tev pāri! Nepiekrīti tikties ar nepazīstamiem cilvēkiem nomalās vietās, kur nav neviena, kas nepieciešamības gadījumā varētu Tev palīdzēt.

Darbības internetā nav anonīmas!

Tavas darbības internetā nav anonīmas! Vajadzības gadījumā tām var izsekot gan skolotāji, gan vecāki, gan likumu sargājošās iestādes.

Neraksti aizskarošus komentārus!

Cilvēki, kas aizvaino citus, paši jūtas nelaimīgi. Taču, aizvainojot citus, neviens laimīgāks nekļūst. Nesāpini apkārtējos! Esi iecietīgs pret citu viedokli, dzīvesveidu, dzīves uzskatiem.

Mēstules nav vēstules!

Ignorē mēstules, ko saņem nepazīstamiem cilvēkiem. Neatsaucies to „vilinošajiem” piedāvājumiem. Visbiežāk tie ir mēģinājumi izkrāpt Tavu naudu. Mēstules var izfiltrēt un par tām var sūdzēties.

Neiepērcies internetā bez vecāku ziņas!

Nesniedz internetā savas vai vecāku kredītkartes datus, iepriekš neapspriežoties ar vecākiem. Atceries - izmantojot kredītkartes datus, var nozagt visu naudu, kas pieejama ar šo karti.

Rūpējies par datora veselību!

Neinstalē nezināmas izcelsmes programmas uz datora, ko Tu lieto. Programma ļoti viegli var izlikties par spēli, bet patiesībā būt vīrusu, kam Tu pats paver ceļu uz savu datoru.

Ja Tu:
• saņem nepatīkamas, aizvainojošas vēstules internetā,
• esi saskāries ar nepatīkamiem materiāliem internetā,
• esi pamanījis aizdomīgas darbības internetā,
• esi satraukts par savu drošību internetā,
pastāsti par to saviem vecākiem vai kādam citam no pieaugušajiem, kam uzticies! Vari zvanīt Bērnu un jauniešu bezmaksas uzticības tālrunim 116111 vai rakstīt uz:
zinojumi@drossinternets.lv vai abuse@nic.lv

Paldies!

Baiba Kaškina
baiba@nic.lv